

ΥΠΟΜΝΗΜΑ 2 : ΤΑ ΕΡΓΑ

Η πορεία των ενταγμένων πράξεων του ΕΠΑ ΔΑΜ: από τη χρηματοδοτική ένταξη στη μηδενική επιλέξιμη δαπάνη

Η εξέταση των αποφάσεων ένταξης και των μεταγενέστερων τροποποιήσεων των πράξεων του Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025, με βάση τον μοναδικό κωδικό ΟΠΣ κάθε πράξης, αποκαλύπτει σημαντικές μεταβολές στο χρηματοδοτικό τους σχέδιο. Ο κωδικός ΟΠΣ επιτρέπει την ασφαλή ταυτοποίηση της ίδιας πράξης σε διαφορετικές αποφάσεις.

Έτσι, μπορεί να συγκριθεί η αρχική απόφαση ένταξης με τη μεταγενέστερη τροποποίησή της. Η εικόνα που προκύπτει είναι χαρακτηριστική:

Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού περίπου 45,9 εκατ. ευρώ, οι οποίες είχαν αρχικά ενταχθεί με αντίστοιχη επιλέξιμη δημόσια δαπάνη στο ΕΠΑ ΔΑΜ, εμφανίζονται στις μεταγενέστερες αποφάσεις τροποποίησης με επιλέξιμη δημόσια δαπάνη ΕΠΑ ίση με 0 ευρώ.

Στις αποφάσεις τροποποίησης επαναλαμβάνεται η αιτιολογία ότι «**το σύνολο του προϋπολογισμού καλύπτεται από συνεισφορά πόρων τρίτων**» και, **δεν αποτελεί επιλέξιμη δημόσια δαπάνη του ΕΠΑ.**

Η μεταβολή αυτή αφορά, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες πράξεις:

- «Διαμόρφωση χώρου εγκαταστάσεων νέων κοιμητηριακών υποδομών στον Δήμο Κοζάνης» – ΟΠΣ 5228264: π/υ 5,15 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Ανάπλαση οικισμού Κάτω Νεστορίου» – ΟΠΣ 5228289: 2,0 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Ανάπλαση του παραλίνιου κοινόχρηστου χώρου τμήματος νότιας παραλιακής ζώνης πόλης Καστοριάς» – ΟΠΣ 5228253: π/υ 6,65 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Αποκατάσταση υπαίθριου θεάτρου “Καστράκι”» – ΟΠΣ 5228336: 3,0 εκατ. ευρώ αρχικά, με μεταγενέστερη τροποποίηση στα 2,5 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Ανακαίνιση-Συντήρηση και Ενεργειακή Αναβάθμιση του Κλειστού Αθλητικού Κέντρου Πτολεμαΐδας» – ΟΠΣ 5227966: 3,8 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Αντικατάσταση εξωτερικού δικτύου ύδρευσης της πόλης του Άργους Ορεστικού» – ΟΠΣ 5228299: π/υ 2,33 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ
- «Μελέτες για τον μετασχηματισμό του οικισμού της Ακρινής σε Πρότυπο Πράσινο Οικισμό» – ΟΠΣ 5228335: 400.000 ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Ενεργειακή π/υ αναβάθμιση κατοικιών και τοπικών επιχειρήσεων και εγκατάσταση Φ/Β στην Ακρινή» – ΟΠΣ 5228313: π/υ 14 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Φωτοβολταϊκό πάρκο 200 kW με αποθήκευση για τη λειτουργία της ΕΕΛ Δήμου Άργους Ορεστικού» – ΟΠΣ 5228300: 701.612,90 ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης της Τ.Κ. Παναγιάς και τμήματος της Δήμητρας» – ΟΠΣ 5228292: π/υ 500.000 ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Πρόγραμμα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων Δήμου Κοζάνης» – ΟΠΣ 5228260: π/υ 4.609.142 ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Ενεργειακές παρεμβάσεις, συντήρηση και δημιουργία υποδομών προσβασιμότητας Δημαρχείου Εορδαίας» – ΟΠΣ 5228239: π/υ 2,5 εκατ. ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

- «Μελέτη αθλητικού συγκροτήματος στο πρώην στρατόπεδο “Καπετάν Φούφα”» – ΟΠΣ 5228272: π/υ 760.000 ευρώ → 0 ευρώ επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

Το συνολικό ύψος των παραπάνω πράξεων ανέρχεται σε περίπου **45,9 εκατ. Ευρώ

Στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθούν και οι νέες εντάξεις οι οποίες επίσης έχουν το ίδιο μοτίβο. Κάλυψη από πόρους τρίτων και 0,00 επιλέξιμη δαπάνη ΕΠΑ

Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί ένα κρίσιμο ζήτημα διαφάνειας και ουσίας: οι πράξεις εξακολουθούν να εμφανίζονται ως ενταγμένες στο ΕΠΑ ΔΑΜ, ενώ η μεταγενέστερη τροποποίηση αναφέρει ότι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη που χρηματοδοτείται από το ΕΠΑ ανέρχεται σε **μηδέν ευρώ**.

Με άλλα λόγια, η αρχική ένταξη εμφανίζει χρηματοδοτική δέσμευση, ενώ η μεταγενέστερη τροποποίηση αποσυνδέει τον προϋπολογισμό της πράξης από τη χρηματοδότηση του ΕΠΑ. **Η διαφορά δεν είναι τυπική.** Αφορά το εάν και κατά πόσο οι συγκεκριμένες πράξεις διαθέτουν πραγματική χρηματοδοτική κάλυψη από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.

Η ίδια η διατύπωση των αποφάσεων παραπέμπει σε «συνεισφορά πόρων τρίτων». Ωστόσο, για την πλήρη εικόνα απαιτείται να διευκρινιστεί: 1. Ποιοι είναι συγκεκριμένα οι «πόροι τρίτων» που καλύπτουν κάθε πράξη. 2. Εάν οι πόροι αυτοί είναι ήδη διαθέσιμοι ή απλώς προβλεπόμενοι. 3. Εάν έχουν εγγραφεί σε συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο ή άλλη Συλλογική Απόφαση. 4. Εάν υπάρχει πραγματική δημοσιονομική δέσμευση για την υλοποίηση των έργων. 5. Για ποιο λόγο οι πράξεις αρχικά εντάχθηκαν με επιλέξιμη δημόσια δαπάνη στο ΕΠΑ ΔΑΜ και στη συνέχεια τροποποιήθηκαν ώστε η επιλέξιμη δαπάνη του ΕΠΑ να εμφανίζεται ως μηδενική.

Η διαδρομή των πράξεων, όπως αποτυπώνεται μέσω του κωδικού ΟΠΣ, αποδεικνύει ότι η αρχική ένταξη και η μεταγενέστερη χρηματοδοτική κατάσταση δεν είναι ταυτόσημες. Συνεπώς, το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι μόνο πόσα έργα εμφανίζονται ως «ενταγμένα», αλλά πόσα από αυτά διαθέτουν σήμερα πραγματική, σαφή και ενεργή χρηματοδοτική κάλυψη.

Η διαφορά μεταξύ μιας πράξης που εμφανίζεται στον κατάλογο των ενταγμένων έργων και μιας πράξης με πραγματική διαθέσιμη χρηματοδότηση είναι ουσιώδης.

Για τον λόγο αυτό απαιτείται πλήρης δημοσιοποίηση, ανά πράξη και ανά κωδικό ΟΠΣ, της αρχικής χρηματοδότησης, των μεταγενέστερων τροποποιήσεων, της πηγής των «πόρων τρίτων» και της πραγματικής δημοσιονομικής κάλυψης κάθε έργου

Για την Παράταξη «ΕΛΠΙΔΑ»

Γεωργία Ζεμπιλιάδου

Περιφερειακή Σύμβουλος – Επικεφαλής